

Retningslinjer for identifisering og håndtering av interessekonflikter

(Gjeldende fra 02 Mai 2025)

**Dokumentet beskriver et sammendrag av identifiserte interessekonflikter og
hvordan Sparebanken Norge som et verdipapirforetak håndterer interessekonflikter**

1. Bakgrunn

Sparebanken Norge skal som verdipapirforetak innrette sin virksomhet slik at den er oppbygd og organisert på en måte som gjør at risikoen for interessekonflikter begrenses til et minimum. Sparebanken Norge tilbyr en rekke tjenester og produkter til et stort antall kunder. Fra tid til annen vil det kunne oppstå situasjoner hvor en kundes interesse står i motstrid til en annen kundes interesser, eller en eller flere kunders interesser står i motstrid til Sparebanken Norges interesser. Sparebanken Norge har skriftlige retningslinjer for å håndtere og forebygge interessekonflikter. Retningslinjene skal sikre at de ulike virksomhetsområdene i Sparebanken Norge opererer uavhengig av hverandre, slik at kundenes interesser ivaretas på en betryggende måte. Dette dokumentet gir en oppsummering av disse retningslinjene.

2. Verdipapirforetakets plikter og definisjon av interessekonflikt

Sparebanken Norge plikter etter regelverket ¹ å treffe alle egnede tiltak for å identifisere interessekonflikter og for å hindre eller håndtere interessekonflikter mellom foretaket og kundene, og kundene imellom. Dette gjelder også konflikter som følge av vederlag fra andre enn kunden eller av Sparebanken Norges godtgjørelses- eller incentivordninger. Typisk vil potensielle interessekonflikter kunne oppstå hvor:

- Sparebanken Norges interesser er i konflikt med en kundes interesser
- Interessene til ulike kunder står imot hverandre
- Sparebanken Norge innehar konfidensiell informasjon om eller i forbindelse med en nåværende eller tidligere kunde som vil være av verdi for Sparebanken Norge eller en annen kunde
- Interessene til en ansatt er i konflikt med interessene til Sparebanken Norge eller en kunde

Det er viktig å merke seg at i vurderingen av om det foreligger en interessekonflikt eller ikke er hovedspørsmålet om kunden får en ufordelaktig posisjon. En interessekonflikt vil ikke nødvendigvis gjøre seg gjeldende om Sparebanken Norge blir begunstiget så lenge kunden ikke får noen negative konsekvenser av dette.

3. Potensielle interessekonflikter – typetilfeller

Nedenfor følger en liste over noen interessekonflikter Sparebanken Norge har identifisert, som kan oppstå. Listen er primært en angivelse av typetilfeller og er ikke uttømmende. Sparebanken Norge arbeider utover dette løpende med identifisering og håndtering av nye interessekonflikter, og har interne retningslinjer for hvordan dette skal skje. Hvordan de enkelte potensielle interessekonflikter skal håndteres er behandlet i punkt 4 nedenfor.

Avlønningsprinsipper

Interessekonflikter kan oppstå hvis det for eksempel gis ulik provisjon for ulike produkter. De ansatte vil således kunne ha incentiver til å operere/handle i konflikt med kundens interesser.

Provisjon ved formidling av ordre

Interessekonflikt kan oppstå hvor Sparebanken Norge mottar provisjon ved formidling av salg fra foretak som Sparebanken Norge har inngått distribusjonsavtale med, herunder verdipapirfond og verdipapirforetak. Provisjonsstrukturen kan således bidra til at kundene ikke får upartiske råd.

Konfidensiell informasjon i andre deler av Sparebanken Norge

¹ Verdipapirhandelloven med forskrifter og finansavtaleloven

Personmarked, Bedriftsmarked eller øvrige avdelinger i Sparebanken Norge kan ha konfidensiell informasjon som kan utnyttes på bekostning av en kunde dersom investeringsrådgivere, eller andre som ikke har arbeidsmessig behov for informasjonen, får kjennskap til den.

En kunde blir prioritert foran en annen kunde

I tilfeller hvor en kunde blir prioritert foran en annen kunde kan det oppstå interessekonflikt mellom kundene.

Rådgivning knyttet til budrunder

Sparebanken Norge yter rådgivning og finansieringstjenester til en kunde i relasjon til kundens bud, ved f.eks. eiendomskjøp, samtidig som Sparebanken Norge yter finansieringstjenester til en annen kunde vedrørende den samme budrunden.

Ansattes egenhandel

Ansattes egenhandel vil kunne medføre interessekonflikter mellom ansatte og Sparebanken Norges kunder.

Sparebanken Norges egenhandel som ledd i investeringstjenestevirksomhet og kapitalforvaltning

Sparebanken Norges egenhandel vil kunne medføre interessekonflikter mellom Sparebanken Norge og Sparebanken Norges kunder, f. eks hvor Sparebanken Norge handler på egen bok i et finansielt instrument og banken på samme tid innehar informasjon om en kundes potensielle fremtidige ordre i det samme instrumentet.

Rådgivning knyttet til investeringer i selskap hvor Sparebanken Norge har eierinteresser

Interessekonflikter kan oppstå hvor investeringsrådgiver anbefaler en kunde å investere i et selskap hvor Sparebanken Norge allerede har eierinteresser.

Ansattes særegne interesser i relasjon til de handler kunden vil foreta.

Utover tilfeller hvor ansatte ønsker å handle selv kan det forekomme tilfeller hvor Sparebanken Norges ansatte har særegne interesser i relasjon til de handler kunden ønsker å foreta.

4. Håndtering av interessekonflikter – Typetilfeller

På bakgrunn av de i punkt 4 identifiserte typetilfeller av interessekonflikter, skal følgende retningslinjer for håndtering av interessekonflikter gjelde:

Avlønningsprinsippene

Når Sparebanken Norge yter investeringsrådgivning er foretaket i henhold til regelverket forpliktet til å foreta en egnethetsvurdering. I korthet innebærer dette at rådgiveren skal anbefale det produktet som er egnet for kunden i samsvar med kundens risikotoleranse og evne til å bære tap.

Ved valg av produkt skal rådgiver ikke la seg påvirke av hvilket produkt det er i hans/hennes interesse å anbefale. Sparebanken Norge har fastsatt egne retningslinjer for egnethetsvurderingen. I retningslinjene fremkommer en rekke objektive kriterier som rådgiverne skal ta hensyn til ved anbefaling av produkt til kundene.

Bonus til rådgivere er i banken ikke avhengig av produktvalg. Hvilke produkter kunden investerer i vil være avhengig av kundens formål, risikoprofil og tidshorisont. Rådgivningen skal være basert på utøvelse av god

forretningsskikk. Måling og premiering er lik uavhengig av produkt. Bonusutbetalinger er ikke alene basert på salgsmål, men også på etterlevelse og kvalitet.

Provisjon ved formidling av ordre

Kunden skal gis informasjon om hvor mye Sparebanken Norge mottar i provisjon på videreformidlingen, som også er tilgjengelig på www.spn.no. For øvrig vises det til punktet vedrørende Avlønningsprinsipper over.

Konfidensiell informasjon i andre deler av Sparebanken Norge

Verdipapirhandelloven forbyr misbruk av innsideinformasjon. Loven inneholder videre regler om taushetsplikt og tilbørlig informasjonshåndtering. Sparebanken Norge har fastsatt interne retningslinjer vedrørende behandling av konfidensiell informasjon og innsideinformasjon. Videre er det iverksatt fysiske sperrer mellom meglerrom og virksomheten for øvrig, samt informasjonssperrer internt på meglerrommet.

En kunde blir prioritert foran en annen kunde

I tilfeller hvor en kunde prioriteres foran en annen kunde skal dette skje på grunnlag av objektive og saklige kriterier og i overensstemmelse med Sparebanken Norges rutiner for håndtering av kundeordre. Verdipapirforetaket prioriterer kunder i den rekkefølge ordren til kundene tidsmessige kom inn.

Rådgivning knyttet til budrunder

Potensielle interessekonflikter begrenses dels ved fysiske sperrer/informasjonssperrer og dels gjennom fastsatte rutiner og taushetspliktsbestemmelser, herunder begrensnings av informasjonsflyt i henhold til «need-to-know» prinsippet.

Ansattes egenhandel

Verdipapirhandelloven kapittel 3 inneholder regler om innsidehandel. Sparebanken Norge har videre fastsatt interne retningslinjer for ansattes egenhandel gjennom en egen instruks som fastsetter hvordan egenhandel skal gjennomføres.

Sparebanken Norges egenhandel som ledd i investeringstjenestevirksomhet og kapitalforvaltning

Beslutninger om investeringer som ledd i Sparebanken Norges egenhandel kan tas av personer som også kan motta kundeordre eller som kan drive investeringsrådgivning. Potensielle interessekonflikter løses ved at kundens interesse alltid skal gå foran Sparebanken Norges. Sparebanken Norges rutiner for egenhandel som ledd i investeringstjenestevirksomheten skal følges.

Beslutninger om investeringer som ledd i Sparebanken Norges alminnelige kapitalforvaltning skal treffes i egen avdeling lokalisert i meglerrommet, som er fysisk atskilt fra Sparebanken Norges bedrifts- og personmarkedsavdeling. For øvrig praktiseres informasjonssperrer slik at risikoen for interessekonflikter begrenses.

Rådgivning knyttet til investeringer i selskap hvor Sparebanken Norge har eierinteresser

Rådgivere skal sitte adskilt fra den øvrige virksomheten og tilfredsstillende informasjonssperrer skal være etablert. Videre skal all rådgivning foregå på bakgrunn av egnethetstesting.

Ansattes særegne interesser i relasjon til de handler kunden vil foreta

En ansatt skal ikke håndtere saker på vegne av Sparebanken Norge hvor den ansatte eller en nærstående til den ansatte, kan ha en særlig interesse som er i konflikt med kundens. Den enkelte ansatte er selv ansvarlig for å avstå fra slike oppdrag. Den ansatte skal melde fra til Leder Compliance dersom slike situasjoner oppstår.

5. Informasjonssperre i Sparebanken Norge – Chinese walls

Innledning

Et effektivt virkemiddel for å unngå flyt av sensitiv informasjon er såkalte “chinese walls”. Det vil si tiltak som tar sikte på å hindre at konfidensiell informasjon, særlig kurssensitiv informasjon, som er kjent hos personer i en del av Sparebanken Norge kan tilflyte personer i en annen del av Sparebanken Norge.

Dersom Sparebanken Norge har effektive interne “chinese walls”, vil personer på den andre siden av sperren bli betraktet som ikke å inneha informasjon som er stoppet av sperren. Således vil eventuelle interessekonflikter som følge av informasjonsdeling i organisasjonen kunne sees bort ifra dersom informasjonen er omringet av effektive informasjonssperre.

I tillegg til disse særlige tiltakene gjelder det en generell taushetsplikt knyttet til det den ansatte under sin virksomhet, får kjennskap til om andres forhold. Taushetsplikten omfatter blant annet hvem som er Sparebanken Norges kunder (identitet og identitetsopplysninger). I tillegg har ansatte i verdipapirforetaket etter vphl §10-5 taushetsplikt om det de under sin virksomhet får kjennskap til om andres forhold.

Avdelinger med mulige interessekonflikter

Sparebanken Norge skal ha effektive informasjonssperre, mellom ulike avdelinger i Sparebanken Norge for å begrense muligheten for informasjonsflyt mellom avdelingene. Dette innebærer bl.a. at Sparebanken Norge sin Markets-avdeling skal sitte fysisk adskilt i lokaler med begrenset tilgang for Sparebanken Norges øvrige ansatte. I den grad Markets i fremtiden er samlokalisert med andre avdelinger skal det være utarbeidet retningslinjer og informasjonssperre som sikrer at interessekonflikter begrenses til et absolutt minimum. Herunder skal det være egne låsbare skap samt et eget område passordbeskyttet område for lagring av felles dokumenter, og passordbeskyttelse på PC`er og skrivere for personer som har tilgang til konfidensiell informasjon.

Videre skal det ikke utveksles fortrolig informasjon fra Markets til Sparebanken Norges øvrige virksomhet eller visa versa, med mindre kunden uttrykkelig har godkjent slik informasjonsflyt. Innhenting av slik godkjennelse skal skje etter rutinen for identifisering og håndtering av interessekonflikter.

Informasjonsutveksling mellom avdelinger med særlig sensitiv informasjon og Sparebanken Norges øvrige virksomhet skal uansett ikke skje med mindre det er et tjenstlig behov for dette, og det treffes tiltak i forhold til regelverk om innsideinformasjon og regelverk vedrørende taushetsplikt/interessekonflikter.

6. Andre virkemidler for å håndtere/forhindre potensielle interessekonflikter

Instrukser vedrørende taushetsplikt

Sparebanken Norge har en rekke interne instruksjoner og rutiner vedrørende taushetsplikt, alminnelig informasjonshåndtering og håndtering av innsideinformasjon. Dette rutineverket bidrar til å forhindre at taushetsbelagt informasjon tilflyter uvedkommende og at kundeopplysninger misbrukes. Ved deling av

informasjon skal det vurderes hva slags og hvor mye informasjon det er nødvendig å dele, og om informasjonsdelingen er i kundens beste interesse.

Risikostyring og Internrevisjon

Sparebanken Norges Risikostyring og Internrevisjon vil bidra til at Sparebanken Norge og Sparebanken Norges ansatte overholder gjeldende lovgivning, samt rutiner og retningslinjer fastsatt av banken.

Informasjonsdeling på «need to know» basis

Konfidensiell informasjon skal deles og sirkuleres i så liten grad som mulig. Dette gjelder også innenfor samme avdeling og samme side av en «chinese wall». Ved deling av konfidensiell informasjon skal det alltid vurderes hva slags og hvor mye informasjon det er nødvendig å dele og om informasjonsdelingen er i kundens beste interesse.

7. Utilstrekkelige tiltak og informasjon til kunde

Dersom verdipapirforetaket har identifisert en interessekonflikt som ikke lar seg avhjelpe ved hjelp av tiltakene nevnt i pkt. 4 ovenfor eller andre foreslåtte tiltak, og derfor ikke er tilstrekkelig til å sikre kundens interesser på en betryggende måte, skal kunden informeres om mulige interessekonflikter. Handel for kundens regning kan ikke gjennomføres før kunden har fått slike opplysninger.

8. Dokumentasjon og oppbevaring av dokumentasjon

Dokumentasjon som viser hvilke interessekonflikter som har oppstått eller kan oppstå og som innebærer en reell risiko for skade på kundens interesser registreres i Bankens hendelsesdatabase. Dokumentasjonen skal oppbevares i fem år.

9. Revisjon av retningslinjene

Sparebanken Norge vil periodisk og minst årlig gjennomgå sine retningslinjer for identifisering og håndtering av interessekonflikter. Dersom gjennomgangen avdekker mangler, vil nødvendige tiltak iverksettes og retningslinjene revideres